

A TENGERPART

NAPILAP.

VI. évfolyam.

FIUME, szombat 1909. május 22.

113. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229)
Via del Ospedale, Wurzer ház 1. emelet
Nyomda telefonszáma (sürgős esetekben) 920.

Előfizetési ár:
Egész évre . . . 24 kor. | Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre 12 kor. | Egy óra 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

HÍRDETÉSEKET
a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.
Hivatalos hírdetések 6 hasábos példát sorja 40 fillér.

Törvényjavaslat a vizierők hasznosításáról.

Amióta a villamos áramot 100 kilométert jóval meghaladó távolságra vagyunk képesek nagyobb veszteségek nélkül elvezetni: azóta a vizierőknek értéke óriásilag emelkedett. — Különösen nagy fontossága van a vizierőknek hazánkban, ahol az ipar fejlődésének még első korszakát éljük.

A vizierőknek ezen nagy fontosságát a magyar kormány már másfél évtizeddel ezelőtt felismerte, midőn azoknak felvételét a földművelésügyi minisztérium a vízrajzi osztálylyal megkezdte és immár az idevonatkozó adatok évek óta állnak a nagyközönségnek is rendelkezésére.

Az általános ipari vízrajzi felvétel kerek-számban 1,700,000 lóerőt fedezett fel erősebb vízfolyásaink kihasználására alkalmasnak ítélt szakaszain.

Midőn ilyenképpen az országnak eme óriási kincse meg volt állapítva: a következő lépésnek oda kellett irányulnia, hogy annak felhasználása elé a lehető legkevesebb jogi és adminisztratív akadály gördítessék.

Darányi Ignác földművelésügyi miniszter az idevágó törvényjavaslatot elkészítette s öz-szes illetékes tényezőkkel letárgyalta.

Ha a politikai zavarok közbe nem jönnek, e javaslat ma már a törvényhozás előtt fekszen!

Habár ezen a vízjogi törvény kiegészítéséről és módosításáról szóló törvényjavaslat elsősorban a vizierők hasznosítását célozza, több oly intézkedést is foglal magában, melyek közgazdasági és közegészségi szempontból is felette fontosak.

A városi és községi vízvezetékek vízfőre vagyis vízgyűjtő helyeire védő területet állapít meg.

Lehetővé teszi, hogy ipari, mezőgazdasági és közlekedési vállalatok maguk számára kikötő helyeket szerezzenek.

Mivel hazai viszonyaink között a vizierők értékesítésének egyik főfeltétele, hogy szélsőségre hajló klimatikus viszonyaink közepette a nedves évszak tulságos csapadékmennyisége felfogható és visszatartható legyen a száraz évszakok számára: azért messze menő kedvezmények vannak a törvényjavaslatban biztosítva a víztárolók, a nagy modern vízgyűjtő medencék, ugynevezett völgyzárak részére.

A víztárolás, vagyis inkább a mesterséges tógazdaság hazánkban már közel ezer éves multtal dicsekedhetik, és több helyütt a halgazdaság és őrlő ipar, sőt a bányászat és erdészet ilyen mesterséges víztárolásokra támaszkodik.

Azonban a modern vízgazdaságba beillő ily építményeknek eddigelé híjával vagyunk. Nevezetesen modern víztárolónak lehető nagy ténfogatúnak kell lennie, és hogy ennek meg-

felelhessen, a völgyet az erre alkalmas ponton, magas fallal, völgyzáró gáttal kell elzárni. E völgyzárakat kiváló sikerrel alkalmazzák már Franciaországban, Németországban, Indiában az Északamerikai Egyesült Államokban, hol öntözési, hol ármentesítési, hol pedig ipari célokra.

A völgyzárak költsége egy köbméter víz-tömegre tíz fillér és egy korona között változik. Mentül nagyobb a tárolt víz mennyisége, rendszerint annál olcsóbb egy köbméternek a tárolása. A költségeken kívül nagy nehézség mutatkozik abban is, hogy rendkívül nehéz e célra megfelelő területeket találni és a magán tulajdon az ily területeken rendszerint utban áll. A javaslat szerint a hatósági rendelkezés alatt álló vizeken legalább is átlag száz lóerőt, szabad rendelkezés alatt álló vizeken pedig legalább is átlag ezer lóerőt kifejtő vízerőművekre és víztárolók céljaira kisajátítsanak van helye. Az engedélyesnek kötelezettséget kell vállalnia arra, hogy az üzeménél nélkülözhető áramot a hatóságok által megállapítandó áron fogja másoknak, első sorban pedig városoknak és községeknek rendelkezésére bocsátani.

A magyarországi vízi erők kihasználása már is élénken foglalkoztatja mind a belföldi, mind a külföldi vállalkozó köröket s különösen Fiume várhat sokat a közelében levő vizierők kihasználásától. Az kétségtelen, hogy a javaslat törvényerőre emelkedése után a vizierők kihasználása terén elsősorban Fiume környékén fog az élénk tevékenység megindulni.

UJDONSÁGOK.

— A **rappresentanza** ülése. A városi képviselőtestület ma pénteken este 6 órakor ülést tart.

— A **pénzügyi bizottság** ülése. A pénzügyi bizottság holnap, szombaton délelőtt ülést tart, melyen néhány költségfedezési, továbbá telekvásárlási ügy szerepel.

— A **városi iskolaszék** ülése. A városi iskolaszék hétfőn délután ülést tart, melyen néhány kisebb iskolai ügy kerül tárgyalásra.

Térszene. A városi zenekar ma, pénteken este fél kilenc órakor a Dante téren ténzenét ad, melynek műsora a következő:

1. Mancielli — „Kleopatra“ diadal-induló.
2. Verdi — Duett a „La Traviata“ operából.

3. Donizetti — a „La Favorita“ opera negyedik felvonása.

4. Wagner — Poutpouri a „Lohengrin“ operából.

5. Carlini — Induló.

— Az **asztalosmunkások kizárása.** Az általános ipartestület faipari osztálya tegnap Barnaba Antal elnöklésével ülést tartott, amelyen a következő határozatot hozták a sztrájkoló asztalosmunkások ügyében:

1. Kizárják a munkásokat 7 napra (csütörtököt nem számítva.)

2. A kizárás ideje alatt a sztrájkolóktól semmiféle megegyezést célzó indítványt nem fogadnak el.

3. A tárgyalásokat csak a jövő csütörtökön 27-én kezdik meg újból, azzal a kikötéssel, hogy a sztrájkolók előbb munkába állnak.

A szakosztály fenttartja magának a jogot, hogy amennyiben szükségesnek látja, továbbra is fentartsa a kizárást.

— **Huszonöt éves szolgálati jubileum.**

Mitrovich Gusztáv rendőrpáncsnok tegnap ünnepelte rendőrségi szolgálatának huszonötödik évfordulóját. A jubilanst, akinek nevéhez a negyedszázados szolgálat alatt sok szép siker fűződik, tegnap felkereste a rendőrök és detektívek kéttagú küldöttsége, hosszabb beszéddel üdvözölve őt, amire Mitrovich meghatóttan válaszolt. Kartársai és tisztelői is elhalmozták a figyelem külső jeleivel.

— **A nyári hajóraj Fiumében.** Hadi-tengerészetünk nyári hajóaja május huszonkilencedikén érkezik Fiuméba. A hajóraj nyolc hadihajóból és egy torpedóflottából áll. A hajóraj négy napig marad kikötőnkben.

— **Lux Terka Fiumében.** Lux Terka, a kiváló író, kinek saját neve alatt és Sub rosa álnév alatt megjelenő szép tárcáit az egész magyar közönség ismeri, tegnapelőtt este Fiuméba érkezett. A pályaudvaron a Magyar Kör küldöttsége várta Szentgyörgyi Ferencsel az élén, aki gyönyörű virágcokrot nyújtott át a neves íróknak.

— **Baloghy Ernő diszpolgársága.**

Zomborból jelentik: Topolya község képviselő-testülete a kerület orsz. képviselőjét, Baloghy Ernő drt, tegnap tartott ülésén egyhangú lelkesedéssel diszpolgárává választotta azért az odaadó buzgólkodásért, amelyet a község ügyei körül kifejtett.

Baloghy Ernő dr. eme kitüntetése bizonyára Fiumében is örömet fog kelteni. Ő volt az idei március 15-iki ünnepély szónoka és ittidőzése alatt szeretetreméltó egyéniségével igen sok barátot szerzett magának városunkban.

— **Áthelyezés a tengerészeti hatóságához.** A kereskedelemügyi miniszter báró Boemeburg József dr. miniszteri segédfogalmazót a fiumei tengerészeti hatóságához osztotta be.

— **A rizshántoló osztaléka.** A Fiumei első magyar rizshántoló- és rizskeményítőgyár rt. az 1908. évre 150 K = 15% osztalékot fog fizetni, mint tavaly.

— **Elfogták a rendőr merénylőjét.** Mihájlovits rendőr megszökött merénylőjét tegnap délután Grabetz Artur munkás személyében letartóztatták s azonnal a törvényszékre kísérték, ahol a vizsgálóbíró már ki is hallgatta.

— **Megtagadott alapszabály jóváhagyás.** A belügyminiszter tegnap leiratban értesítette a városi tanácsot, hogy az ujonnan ala-

kult „akadémiai kör“ felterjesztett alapszabályait nem hagyja jóvá. A kör tudvalevőleg a fiumei olasz ifjúságot akarja nacionalista alapon csoportosítani és összeköttetésben van a „Lega Nazionale“-val is.

Valószínűleg ezek a nyomós okok készítették Andrassy Gyula gróf belügyminisztert a jóváhagyás megtagadására.

— **A papirgyár veszteségei.** A Smith és Meynier fiumei papirgyár Rt. május 31-én tartandó közgyűlésének az igazgatóság a jelenlegi 1-6 millió K alaptőke leszállítását, majd újbóli felemelését javasolja.

— **Borvizsgálat.** A földmívelésügyi miniszterium kiküldöttje tegnapelőtt Fiuméba érkezett, hogy a borkereskedőknél vizsgálatot tartson. A miniszteriumi tisztviselőt a rendőrség egy alkalmazottja kíséri s eddig mintegy ötvenkét üveg bormintát szedtek össze a borkereskedőknél, amelyet lepecsételve a rendőrségre szállítottak. A váratlan vizsgálat, amely még hosszabb ideig eltart, nagy feltűnést keltett a borkereskedőknél.

— **Megszurt borbélylegény.** A rendőrség tegnap éjjel letartóztatta Krisztoforics Dusan bégaszeggyörgyi huszonkétéves napszámost, mert mulatozás közben acélreszelővel többször megszurta Predragovics János borbélylegényt. A sebesültet a mentők részesítették az első segélyben, majd a kórházba szállították, ahol megállapították, hogy Predragovics sérülése súlyos. A rendőrség miután kihallgatta a tanukat, megindította az eljárást.

— **Eltűnt asszony.** A minap jelentették a fővárosi lapok, hogy Ganié Jánosné született Pasitzky Mária egy vasuti tisztviselő elvált felesége, ki néhány hónappal ezelőtt költözött el Fiuméból, titokzatos körülmények közt eltűnt a fővárosból. Az eltűnést bejelentették a budapesti rendőrségen s miután olyan körülmények látszóttak fenforogni, amelyek az eltűnésnek büntügyi hátteret adtak, a rendőrség széleskörű nyomozást indított.

A vizsgálat során most megállapították, hogy Ganié, aki hiszterikus és súlyos idegbeteg, eltűnése óta a budai hegyek között kóborolt, feltűnő viselkedésével magára vonta a figyelmet, elfogták és bevitték a lipótmezői tébolydába, ahol ápolás alá vették.

A rendőrség ezzel befejezte a vizsgálatot.

— **Kirándulás Velencébe.** A magyarhorvát tengeri gőzhajózási társaság a pünkösdi ünnepek alkalmával a „Hungária“ gőzessel Fiuméból Velencébe a következő tengeri kirándulást rendezi: Indulás Fiuméból a Riva Stefanjáról szombaton május 29-én este 9 órakor. Érkezés Velencébe május hó 30-án vasárnap reggel 7 órakor. Visszajövet: Indulás Velencéből (San Marco) hétfőn május hó 31-én este 8 órakor, érkezés Fiuméba kedden június 1-én reggel 6 órakor.

E kirándulásra külön jegyek bocsátatnak ki 10 korona leszállított áron oda és vissza. A jegyek csak a kirándulásra érvényesek és nem használhatók fel más hajóra.

A kirándulók kívánatára az oda és vissza utazásra a rendelkezésre álló számig, ágyakra szóló jegyeket adnak ki 4 korona külön díj lefizetése ellenében. Az ágyak a Velencében való tartózkodás alatt nem használhatók.

A jegy megváltásánál minden kiránduló a velencei szépművészeti kiállításnak egyszeri megtekintésére szabad jegyet kap.

A kirándulást csak elegendő számu résztvevő esetén tartják meg.

Előjegyzések már most e hó 28-áig zárólag a személypénztárnál tehetők.

A hajón hideg ételek és italok is kaphatók.

— **Rauch fővárm hivatali főnök ünneplése.** Rauch Géza, a fővárm hivatal főnöke ellen az „Államtisztviselők Lapja“ legutóbbi számaiban támadó cikkek jelentek meg azért, mivel állítólag az ő titkos minősítése miatt

néhány tisztviselőt az előléptetésnél mellőztek. A támadásokkal kapcsolatban a fővárm hivatal tisztviselőkara tegnap gyűlést tartott a Bonavia szállodában, amelyen Pankovics Mátyás ellenőr felszólalása után Apor Viktor foglalkozott a támadásokkal, kijelentvén, hogy a titkos minősítés ellen küzdenie kell ugyan minden komolyan gondolkodó tisztviselőnek, de a ki ennek hangoztatása mellett becsületes munkát akar ölni, egy hosszú és terhes munkában tiszta kézzel megvívult, a vezetésre azonban még sokáig erős és méltó férfijellemet akar letérni, az ahhoz a szicíliaihoz hasonlít, aki a boldogságos Szúzhöz imádkozik, hogy tervbe vett gyilkossága sikerüljön.

Majd küldöttséget menesztettek Rauch Gézához, akit a teremelésékor éljenzéssel fogadtak. Ezután Apor Viktor felolvasta a bizalmi nyilatkozatot, amelyet a hivatal harminkét tisztviselője irt alá. A bizalmi nyilatkozat többek között így szól:

„A Nagyságodra vetett sár azokra hullott vissza, akik azt felmarkolták s a görbe ut, melyen piszkos hadjáratukat megindították, — a végtelen semmiben kell, hogy elvesszen! — Erős a reményünk, hogy Nagyságodat a minősíthetetlen támadással szemben, teljesen kielégíti a mi tiszteletünk, bizalmunk és szeretetünk. Ezen hitünkben kívánjuk, hogy sokáig éljen s hogy ajándékozzon meg bennünket is bizalmával és szeretetével!“

A bizalmi nyilatkozatban végül kijelentik, hogy további hírlapi polemiába nem bocsátkoznak.

Rauch fővámtáros mély megilletődéssel mondott köszönetet az őszinte ragaszkodásért s biztosította tisztviselőit, hogy mint eddig, ugy ezután is, erkölcsi és anyagi érdekeiket fogja védeni.

A bizalmi nyilatkozatot a következők irták alá:

Pankovits és Barthos ellenőrök; Warglien, Petech, Galli, Zorzi, Lenaz, Candellari, Kondelík, Frankkiss és Brkljacić főtisztek; Samanich, Vidovich, Schlegl, Pillepich, Malatesta, Giurandich, Susmel, Turóczy és Stanger tisztek; Zimmer, Depoli, Kučich, Bodor, Seiler, Vukelich, Obernyik és Apor segéd tisztek; Popp, Ancu, Zängerle és Schédi gyakornokok.

— **A csokoládégyár újból felveszi üzemét.** A budapesti Gerbeaud-cég, amely már azelőtt is érdekelte volt a fiumei csokoládégyárnál, megvette a felszámolás alatt levő fiumei Hitelbanktól az üzemén kívül levő gyár egész felszerelését és ezt állami segélylyel jelentékenyen kibővíttve legközelebb újból üzembe helyezi. A kereskedelmi minisztérium a kedvezmények megadásáról a következő kommkét adja ki:

A Kugler Henrik utóda Gerbeaud Rt.-ra a Fiumei kakaó- és csokoládégyár Rt.-nak fiumei kakaopor és csokoládé gyári ipartelepe részére engedélyezett állami kedvezményeket a kereskedelmi miniszter a jelenleg szünetelő gyár üzemének újból való felvétele napjától számított három év és 11 hónapi összidőtartalommal átruházta. Egyszersmind ugyanannak a cégnek, említett gyára üzemének kibővítése számára az átruházott kedvezmények lejáratától számított nyolc évre, végül a Fiumében ujonnan felállítandó kakaó-darálója és pörkölője számára, az ezen utóbb említett gyár üzembe helyezésétől számított 10 évre az állami kedvezményeket előzetesen bitosította.

— **Lelövésellel fenyegetett rendőr.** Szabján Péter vasuti fékező és Berendi József tegnap az esti órákban mulatság után énekelve mentek hazafelé. Kovacevics rendőr többször csendre intette őket, azonban felszólításainak nem engedelmeskedtek. Vitatkozás közben revolvert rántottak s lelövésellel fenyegették meg

a rendőrt. Időközben Szabján felesége a revolvert kicsavarta férje kezéből, amit a rendőr azonnal elkobozott. Mindkettőt a rendőrségre kísérték, ahol letartóztatták őket. A rendőrség megindította ellenük az eljárást s a vizsgálat befejezése után az iratokat átteszik az ügyészséghez a rendőr ellen elkövetett életveszedelemes fenyegetésért.

— **Megvadult lovak.** Ma a délelőtti órákban nagy rémületet okozott a Via Alessandrinán két megvadult ló rohanása. A Piazza Zichyn ugyanis, ahol a fuvaroskocsik állnak kocsijáikkal, eddig ismeretlen okból két ló megbokrosodott s magukkal hurcolták a nehéz teherkocsit a Via Alessandrinán át az Adria kávéház felé. Utközben a járdára is felszaladtak s feldöntöttek egy öreg embert, aki a járdá mellett kis kocsit tolt, majd a gázlámpához vágódva nekirohantak az Adria kávéház előtt veszteglő postakocsinak. A postakocsi a hatalmas lökéstől lovastól együtt felborult, a bakon szundikáló postakocsis pedig a földre esett. Végre sikerült hosszas fáradozás után a megvadult lovakat megfékezni s az összeverődött tömeg oszladozni kezdett.

— **Rendőri hírek.** Babich Gyula pintért és Colizza Umbertot a Bacich fakereskedő cég tisztviselőjét ma éjjel a rendőrségen előállították, mert az éjjeli nyugalmat énekükkel és kiabálásukkal zavarták.

Volpicella Mihály munkást és hét társát, akik az óvárosban verekedtek, a rendőrségre kísérték, ahol az eljárást megindították ellenük.

Agnus Martin kocsist feljelentették, mert kocsiját őrizetlenül hagyta az utcán, miközben ő mulatott a kocsmában. A rendőr felszólításai ellenére nevét nem mondta meg.

Potis János kocsist, aki a Frank szállító-cégnél van alkalmazva, feljelentették, mert a Corsia Deakon a vasuti átjárónál vonatérkezés miatt kifeszített vasláncot önhatalmulag felemelte, veszélyeztetve a járókelők biztonságát. A rendőrség a vizsgálatot megindította.

— **Cigányzene a De la Villeban.** Rác Gusztó, az ismert pécsi cigányprimás, akinek zenekara jelenleg Abbaziában furdőzenekarnak van szerződötve, szombaton este kivételesen a helybeli De la Ville kávéházban fog hangversenyezni. Bizonyára sokan el fognak jönni, hogy Rác Gusztó bűbajos magyar nótáiban gyönyörködjenek.

Színház és Művészet.

Három előadás.

Tegnapelőtt este a „A mádi zsidó“ került színre a Fenice-színházban. Nyárai Antalnak a második felvonásbeli kabaretben való fellépte meglehetősen sok közönséget vonzott a színházba, mely alig tudott betelni Nyárai nagyszerű előadó művészetével. Minden egyes kabaret-számban más-más oldalról csodálhatta meg a közönség Nyárai zsenialitását. Percekig tartó lelkes tapsokkal ünnepelték. A kabaretben még B. Horváth Irma lányt is igen bájosan egy néger tánc-kettőt Szécsi Ferencel, Kőszegi Aranka pedig az „Altató dal“-t énekelte sok érzéssel. „A mádi zsidó“ szereplői közül kitűnő volt Szentgyörgyi Lenke, Heltai és Bérczi.

Tegnap délután „A sárga csikó“ került színre majdnem üres ház előtt.

Este Földes Imre hatásos darabját „A császár katonái“-t adta elő a társulat. Joász főhadnagy hálás szerepében igen jó volt Balla igazgató s kitűnően játszott Takács Mariska (Erzsi) Lajthay (Karádi Zoltán) és Heltai (az ezredes) is. Szilassy százados ellenszenves szerepét Szakács sok bravurral játszotta. Rogoz Imre (a kadét) is kitett magáért.

— **A Fenice színházban** ma este új bohózat, a „Kék egér“ megy először.

Holnap szombaton Szoyer Ilonka, a m. kir. Operaház illusztrus énekesnőjének első fellépésével és Nyáray Antal újabb vendégjátékával Strauss operettjét a Denevér-t adják, melynek második felvonásában Rác Gusztó, pécsi cigányprimás abbaziai zenekarával magyar dalokat fog játszani.

Vasárnap este a „Vig özvegy“ megy Szoyer Ilonka második vendégfellépésével.

— **Fiumei énekesnő Lipsében.** Boroszlóbból írják lapunknak, hogy Csillag Stefi a fiumei származású énekművésznőt ottani ven-

e a revol-
t a rendőr-
rendőrségre
rendőrség
vizsgálat
az ügyész-
szedelmes

délelőtti
Via Ales-
A Piazza
sík állnak
ó két ló
k a nehéz
t az Adria
felszalad-
ert, aki a
ázlápák-
a kávéház
stakocsi a
elborult, a
a földre
s után a
összeverő-

ala pintért
skedő cég
előállítot-
tel és kía-

hét társát,
ndőrségre
tolták el-

tték, mert
miközben
lszólításai

k szállító-
mert a
atérkezés
lag fele-
ségát. A

an. Rác
akinek
enekarnak
telesen a
hangver-
k jönni,
nótáiban

került
ntalnak a
fellepte
a szín-
i nagy-
yes kaba-
atta meg
kig tartó
ben még
egy néger
Aranka
érezssel.
inó volt

került
bját „A
t. Joász
olt Balla
Mariska
eltai (az
ves sze-
Rogoz

este uj
a m.
első fel-
dégjité-
t adják,
Gusztii,
magyar

megy
vel.
Borosz-
Stefi a
ni ven-

dégszereplésének befejezése után, a lipcei operához szerződtek. A művész, akinek gyönyörű csengő hangja van, megelőzőleg a newyorki operának fényes ajánlatát utasította vissza.

Márffy Ödön — modern képiállítása. Holnap szombaton délután 4 órakor nyílik meg a Márffy-kiállítás a felsőbb leányiskola dísztermében, amelyen egy kiforrott, erős tehetségű művész festői alkotásaival ismerkedik meg a fiúközönség. „Márffy a francia iskola új színezési irányának egyik legkiválóbb művelője. Legnagyobb ereje abban van, hogy színeinek súlyt, helyzetit energiát tud adni, az ő nap-sütése vakítóan ragyog, az ő templomában, a párisi interieurokban, szalónjaiban levegő, stílus és artisztikum van. Legstílusosabb képei, mert Márffy festői egyéniségének leghűbb visszavetítői, a párisi képek, melyek mindegyike egy-egy frappans festői problema grandiozus, művészi megoldása.” — Ezeket írja a most Fiumébe is küldött képekről a nagyváradi sajtó. Mi pedig, épp úgy mint a műpartoló nagyközönség kíváncsi érdeklődéssel várjuk az új művészi megnyilatkozásnak ez első fiúmei tárlatát. A kiállítás a megnyitás után naponként délelőtti 10—1 óráig és délután 3 és 6 óra között lesz megtekinthető 60 fillérenyi belépő díj mellett. A kiállított festmények címe és ára a képeken fel lesz tüntetve.

Távirat ◀ Telefon.

A válság.

Wekerléék maradnak.

BUDAPEST, máj. 21. A pártklubokban elterjedt hírek szerint Wekerléék az öszig ügyvivő maradnak és a Ház üléseit királyi kéziratral elnapolják. Más oldalról nyert információk szerint egyelőre tisztán hivatalnok-miniszteriumot neveznek ki. A Nemzeti Társaság körben beszéltek, hogy Lukács László és Khuen-Hédervary gróf nem hajlandók szerepet vállalni.

A bankcsoport ülései.

BUDAPEST, máj. 21. A függetlenségi párt bankcsoportja állandóan ülésezik.

Vád alá helyezett szélhámos.

BUDAPEST, máj. 21. A budapesti törvényszék Pecsak Gézá, aki Sátoraljaújhelyen Krecsányi detektívönöknek adta ki magát és különféle csalásokat követett el, vád alá helyezte.

Álhir Hohenlohe hercegről.

BUDAPEST, máj. 21. Egyik reggeli lap közlése szerint Hohenlohe herceget az alsó-bukini határrendőrség pánszláv izgatás gyanúja miatt letartóztatta s csak a belügyminiszter távirati intézkedésére bocsátotta szabadon. A hírt déiben illetékes helyen megcáfolják.

A szabadkai gyilkosság.

SZABADKA, máj. 21. A beismerésben levő Jánosit ma szembesítették Haverda Máriával, Vojta Aladarral és Klein Lipót Pállal, akik Jánosit beismerő vallomása dacára tagadják, hogy részük lenne a gyilkosságban. Klein Lipót Pál azt mondja, hogy csak üzleti összeköttetésben volt Haverda Máriával.

Katonai emlékűnnep.

BÉCS, máj. 21. Az asperni csata évfordulóját ma nagy fényvel ünnepelték meg. Az emlékűnnepen megjelent a király és a trónörökös is. Mindketten beszédet mondtak.

Felmentett ujságíró.

BUDAPEST, máj. 21. A „Pesti Futár” Sziber Gyulát, Lányi volt igazságügyminiszter magántitkárát azzal vádolta, hogy a miniszter levelesládájából több kényes tartalmú levelet ellopott és értékesített. Nadas hirlapíró a törvényszék, minthogy állítását beigazoltak vette, felmentette. A királyi tábla a törvényszék ítéletét ma helybenhagyta.

A mátészalkai gyilkosság.

MÁTÉSZALKA, máj. 21. A kéményseprőmester meggyilkolásával vádolt Sovány Dezső mátészalkai albiró ellen az ügyészség halált okozó súlyos testi sértés büntette miatt adott be vadiratot. Sovány tagadja a gyilkosságot.

A szerb színódus összehívása.

KARLÓCA, máj. 21. A király Bogdanovics Lucian püspök javaslatára összehívta a színódust. A királyi biztos kiküldésétől ezuttal eltekintenek. A színódus valószínűleg pünkösdtől kezdődik.

Letartóztatott kerítőnő.

CŠACA, máj. 21. A csacai határrendőrség ma feltartóztatta G. Regina kéjvő, aki Oroszországba akart utazni egyik nyilvános házba. A rendőrség Fürst Laura és Balkar Róza kerítőnőket, akik G. Reginat kísérték, letartóztatta.

Az új szultán esküje.

KONSTANTINAPOLY, máj. 20. Az új szultán tegnap tette le esküjét a kamara által összeállított esküszöveg szerint melyet V. Mohamed hangosan fölolvastott. Az eskü felolvasását nagy tapsviharral fogadták. Az eskütétel alatt incidens nem történt.

Ezután a képviselők eskütétele következett, mely kisebb-nagyobb incidensekkel járt, mivel az ellenzék néhány tagja egy-egy eskütéteinel ismételtén zajongott, nem törődve a szultán jelenlétével.

Leszakadt templom karzat.

LISSZABON, máj. 21. A Del Kil kolostor templomában mise közben a karzat leszakadt, ahol kétszáz énekes volt. Heten meghaltak, kilencen megsebesültek.

Szájpadlás nélküli fogakat fogsorokat aranykoronákat és hidakat, továbbá minden e szakmába vágó műdolgozatot jutányos áron készít

PÁLMAI ISTVÁN fogműterme

Fiume De la Ville szálló II. em.

Nyitva d. e. 9—12-ig d. u. 3—8-ig.

Varieté Hotel Susak

Tulajdonos: Pesaro Vittorio

Teljesen új műsor.

Gita Spiro német énekesnő,
Mina Consuelo olasz énekesnő,
Bihari Mancsi és Rózsai magyar szubrettek,
Lily de Horré bécsi szubrett,
D'Argent—Comegna excent. átvált. kettős,
Dóri Gita magyar szubrett,
Elly Rigge bécsi szubrett.

Esténként fényes bohózat.

Karmester:
Virgilio Virgili

Rendező:
Venutti Nino.

Kezdeté este 9 órakor.

Új műsor.

Belépti díj 1 kor.

Naponta frissen

vágott sertéshus.

Saját olvasztású kitűnő disznósír és minden hentesáru

legjobb minőségben olcsó árakban

Szathmáry György

hentes üzletben kaphatók.

Vicolo della Germania 1. sz.

Telefon 987.

Latkovich és Covacev

FIUME, Kossuth Lajos u. 2.

megnyitották fehérnemű és- divatáru üzletüket.

Ujdonságok nyakkendőkben, fil de cot fantázia-harisnyákban, battiszt- és vászon-zsebkendőkben stb.

Mérték után fehérnemű uraknak és hölgyeknek.

Óriási választék! Olcsó árak!

A Standut Oel Company

Fiume Dante tér 5 l. em.

máj. 15-től kezdve havi bérletet nyit üzlethelyiségek és lakások állandó pormentesítésére, tisztogatására és szagtalan fertőtlenítésére kitűnő Standutin gyártmányával rendhivul mérsékelt reklámáruk mellett.

Ugyancsak olcsó havi bérletben beeresztünk és fényesítünk szobákat Standut krémmel.

„DE LA VILLE“
SZÁLLODA, KÁVÉHAZ ÉS ÉTTEREM
FIUME, DEÁK-KORZÓ.

A magyarság találkozó helye.
Helybeli vendégek az étlapárakból 20% engedményt kapnak.

Szállodai szoba, reggeli, ebéd és vacsora együttvéve havi 90.— koronáért.

TULAJDONOS:
SZENTGYÖRGYI FERENC.

Fleischhacker C.

tejcsarnoka

és kávémerése a Piazza Elisabetta és Adamich utca sarkán, (az Adria palotával szemben).

Gróf Pejacevics féle teavaj

kizárólagos elárúsítása.

mindenkor frissen.

Tej, tejföl, túró és vaj és Tiszta akácméz nagyban és kicsinyben. TELEFON 534

Szépség és hajápolási terem

— FIUME, Corso 7 III. em. (Jellusich fénykép. háza.) —

A legújabb módszer szerinti **arc-kéz-láb-ápolás** (manicur, pedicur) villanyos **arcmasszázs** (vibrations massage) szemölcslevétel és arcban levő **szőr eltávolítása**, tyuksemmvágás stb. Diszfésülések elvállaltatnak.

Fésülések és hajmosások a rendelőlakásában is elvégeztetnek.

Tisztelettel értesitem, a n. é. közönséget, hogy e hó 15-én áthelyeztem

monogramm-himző,**gép-harisnyakötő**

plisszírozó és guvrirozó üzletemet az Andrassy u. 24. sz. alól a Via Adamich 1. sz. alá (Európa szálló). Minél számosabb rendelést kérve, melyeknek kiválóan szép kivitelléért kezeskedem vagyok kiváló tisztelettel **WEISZ T.**

Elsőrangú fiumei bankintézet

kereskedelmi iskolát végzett, magyarul és németül teljesen jól tudó, 1—2 évi gyakorlattal bíró két tisztviselőt keres. Kik gyorsírást tudnak, előnyben részesülnek. Ajánlatok „Nyugdíjképes 1200” alatt a kiadóba.

Catti György utóda

cs. és kir. udvari szállító

GYÓGYSZERTÁRA

a városi torony mellett.

Ajárlja magát minden orvosi rendelés azonnali és exakt elkészítésére. Kapható minden gyógyszerészeti különlegesség, gyógyszappanok, az összes ásványvizek, toalettcikkek és szépitőszerek stb. stb.

Verseny nélküli üzlet,

melynek csak készpénz bevételai vannak és igen csekély üzleti költséggel dolgozik -- egyedülálló hölgynek is alkalmas -- elköltözés miatt **azonnal olcsón eladó.**

Szükséges tőke 5000 korona. Közelebbit e lap kiadóhivatalában.

Az „Első Fiumei Őr- és Záróintézet”

igazgatósága ezennel tisztelettel értesíti Fiume nagyrabecsült kereskedőit, raktárlajdonosait és iparvállalatait, hogy belügyminiszterileg jóváhagyott tevékenységét, mely a reábizott áruk és bolthelyiségek éjjeli őrzetére terjed ki

junius 1-én megkezd.

Bátrak leszünk tisztviselőinket az egyes cégekhez és érdeklődőkhöz elküldeni, hogy a bérleti feltételeket előterjessék és az előfizetőkkel a megállapodást személyesen megkössék. Irodánk e hó 20-án nyílik meg a Via della Riva 8. sz. I. emeletén.

Porto-Ré

(Kraljevica)

LIBURNIA SZÁLLÓ

tengeri fürdő remek hullámveréssel.

Gőzösön 40 percnnyire Fiumétól.

Pormentes levegő. Gyönyörű fekvés.

Teljes ellátás mérsékelt áron.

KITÜNŐ KONYHA!

FÜRDŐK ÉS ORVOS A HÁZBAN!

CirkvenicaPalace Hotel **THERAPIA** Szanatorium.**Téli üdülőhely a magyar tengerparton, Fiume mellett.**

Hajó-közlekedés naponta négyszer. Enyhe tengeri klíma. 120 szoba. Modern kényelem.

Penzió 7 koronától. Tökéletes orvosi berendezések. Orvos **dr. Broó Béla.**

Prospektust küld:

THERAPIA igazgatósága Cirkvenicán.**Bonin Penzió - Velence**

S. Marco, Corte Barozzi.

Kitünő bécsi penzió, főleg magyarok és osztrákok által látogatva, egy percnyi távolságra a Márkus tértől.

Napi penzió ár hét lira.**SPIRID MARCETTA ORIENT**

kávéháza

FIUME, Zichy tér 3.

Előzékeny kiszolgálás. Minden este cigányzene.

A DREHER ANTAL-féle egyesült sörgyárak

részvénytársaságának.

(gyár Budapest-Kőbánya) FIUMEI FŐRAKTÁRA.

iroda: Ürményi-tér 6. — Telefon szám 22. Jéggyár: Canale-utca, Steinmann-ház.

GYÓGYHATÁSÚ**DUPLA MALÁTA SÖR**

Orvosok által ajánlott gyógyító hatású sör. A sör hetenkénti 25 majolika palackot tartalmazó eredeti ládákból érkezik frissen a gyárból. — Ezen kitünő sörön kívül állandóan raktáron van kiviteli és márciusi sör, 1/4, 1/2 és 1 hl.-es hordókban és 50 fél literes palackot tartalmazó eredeti ládákból.

Vendéglősök rendelésre barna dupla maláta sört is kapnak. — Bárhova házhoz is történik szállítás. **DETAIL ELÁRUSÍTÁS:** minden jobb fűszer- és csemege-üzletben.

Mindenkor friss csapolás:

Főképriseret: Rupnik Emil, Ürményi-tér 6.

GUSTINCICH JÁNOS

finomsütődéje

Fiume, Via Alessandrina I. sz.

készíti elsőrendű

tea-kétszersültet

luxus- és házikenyeret, Graham- és rozskenyeret. Ezenkívül elfogad sütésre kenyeret és süteményeket.

Nagy lisztraktár a legelső budapesti gőzmalomokból.

Házhoz szállítás! Telefon 853 sz.

Kétszersültek postai csomagban is szétküldetnek.

Első fiumei magyar kárpitos és diszító

Fiume, Corsia Deák 38 és Via Germania 33.

Modern tükördívánok, szőnyegdiván, garnitúrák, matracok készen kaphatók.

Vállal a legegyszerűbbtől a legmodernebb berendezésig minden nemű kárpitos, diszító és angol börmunkát jutányos árban. Szíves pártfogást kér **Garami József**, a budapesti Steinschneider udv. szállócég volt munkavezetője.

Lido-Velence

PANNONIA VILLA

Gyönyörű központi fekvés, teljesen újjáalakítva: 40 szoba s külön apartamentok. Előzékeny kiszolgálás. Mérsékelt árak.

Egy tulajdonban az új kávéházat a Szt.-Márktéren (a quadri mellett) és a Frezzeria utcában levő nagy cukrászdával. Nagyb. pártfogást kér

Carlo Lavina,